

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023 – 2027

Huom ! Tämän teemakoulutuksen materiaali on laadittu Ruokaviraston koulutusmateriaalista. Esitettyihin tietoihin saattaa tulla vielä muutoksia vuoden 2023 tukihakuun mennessä.

Merja Ignatius

28.3.2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

- Koulutuksen sisältö:
 - Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023
 - Kasvintuotannon sitoumus 2023
 - Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023
 - Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023
 - Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen
 - Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus
 - Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus
 - Sitoumuksen muuttaminen
 - Korvauksen hakeminen
 - Uudet, muuttuvat asiat
 - Myyntikasviluettelo
 - Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen säädöspohja

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

- Edelleen oma erillinen tukijärjestelmä
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta
- Sitoumukset ovat viisivuotisia
- Kaksi sitoumustyyppiä
 - kasvintuotannon sitoumus
 - eläintuotannon sitoumus
- Kasvintuotannon sitoumuksen voi tehdä tietyin edellytyksin myös vain osasta tilan lohkoista -> Osittainen sitoumus osalle tilan lohkoista (avomaan vihannekset)

Vähimmäisvaatimukset luonnonmukaiseen kasvintuotantoon sitoutuneelle 1/2

- Sängen polttokielto
- Muistiinpanot fosforin käytöstä lohkokirjanpitoon
 - Lohkot
 - Lannoitusmäärät
 - lannoituksen ajankohta
 - kokonaisfosfori
 - fosforin tasausjakso
 - satotasot

- Vna (1384/2022) 6 § Ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus
- Lannoitelaki (711/2022) 6 § 2 momentti
- Vna (64/2023) 9 § Fosforin käytöstä maa- ja puutarhataloudessa sekä viher- ja ympäristörakentamisessa

Vähimmäisvaatimukset luonnonmukaiseen kasvintuotantoon sitoutuneelle 2/2

- Lantaan, lannoitteiden käyttöön ja lantaloihin liittyvät vaatimukset
- Kasvinsuojeluaineiden asiallinen käyttö
- Integroidun torjunnan yleiset periaatteet kasvinsuojeluaineiden käytöstä
- Näistä löytyy tarkempaa tietoa luomun sitoumusehdoista (lopullisia sitoumusehtoja ei ole vielä julkaistu, tällä hetkellä on vasta tiivistelmä)

- Vna (1250/2014) 5 §, 7 § (1 ja 5–8 momentti), 8 §, 10 § (1–3, 5–8 ja 10 momentti) sekä 11–13, 15 ja 16 §:ää Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta
- Suunnitelma-asetuksen (EU) 2021/2115 liitteen III hoitovaatimus 7.
- Laki kasvinsuojeluaineista (1563/2011)

Sitoumuksen yleiset edellytykset

- Hakijan on
 - oltava aktiiviviljelijä ja vähintään 18 vuotias
 - kuuluttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumuskauden ajan
 - noudatettava parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 848/2018 ja täydentävissä säädöksissä määriteltyjä luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja
- Sitoumuksen vähimmäisala
 - **5 hehtaaria** korvauskelpoista peltoa **tai**
 - puutarhakasvien viljelyssä vähintään 1 hehtaaria korvauskelpoista peltoa

Koulutusvaatimukset

- Peruskoulutusvaatimus
 - 5 pv kasvitilat + 2 pv eläintilat
 - Koulutus pitää olla suoritettu viimeistään 30.4. sinä vuonna, kun hakija hakee sitoumusta ensimmäisen kerran
 - Jos hakijalla on ollut vuosina 2015-2022 luomusitoumus, peruskoulutusvaatimus täyttyy
- Lisäksi hakijan on sitoumuskauden aikana (uutta)
 - suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus
 - tai
 - hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kasvintuotannon sitoumus 2023

Ilmoittautuminen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään, kasvintuotanto

- Luonnonmukaisen kasvintuotannon sitoumus edellyttää:
 - Viljelijän on kuuluttava luomun valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta
 - Uuden toimijan on ilmoitauduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään **30.4. mennessä** (viim. arkipäivä on 28.4)
 - Valvontajärjestelmään kuulumisen lisäksi viljelijällä on oltava voimassa sertifikaatti (annetaan vuosittaisen tuotantotarkastuksen käsittelyn jälkeen)
- Ehtoja on noudatettava heti luomuvalvontaan ilmoittautumisen jälkeen

Peltolohkojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon

- Luomuviljely on aloitettava sitoumuksen ensimmäisenä vuonna
 - vähintään 5 hehtaarin korvauskelpoisella alalla tai
 - puutarhakasvien viljelyssä ja avomaan vihannesten viljelyssä vähintään 1 hehtaarin korvauskelpoisella peltoalalla
- Toisena sitoumusvuonna kaikkien lohkojen on oltava luomutuotannossa
- Lohkolla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen **sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien**, jolloin lohko lisätään sitoumukselle
- Pienin sitoumuksen kohteeksi hyväksyttävä peruslohko on 0,01 ha ja pienin korvauskelpoinen kasvulohko, josta maksetaan on 0,05 ha

Sitoumukselle liitettävät lohkot ja niiden vaatimukset

- Luomusitoumus on annettava pääsääntöisesti kaikesta sitoumuksen antajan hallinnassa olevasta korvauskelpoisesta alasta lukuun ottamatta sellaista pysyvää nurmea olevaa alaa, joka ei ole **maankäyttömuodoltaan peltoa**
- Sitoumusalalla on oltava maataloustoimintaa
 - Maataloustoiminnasta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan kohdassa Maataloustoiminta (mm. rehunurmien niittäminen tai laiduntaminen elokuun loppuun mennessä, markkinakelpoisen sadon tuottaminen, kesannoilla niittovelvoite ja avokesannoilla hoitovelvoite)

Poikkeuksia sitoumukselle ilmoitettaviin aloihin

- Sitoumusta **ei voi** antaa:
 - Alasta, jolla viljellään ruokohelpeä energiatuotantotarkoitukseen tai kasvualustaksi sopimustuotantona
 - Kosteaviljelyalasta eli maatalousmaasta, jolla pohjaveden pintaa nostetaan säätösalaajituksen tai muilla teknisillä ratkaisulla, ja jolla on tarkoitus tuottaa maataloustuotteita
 - Alasta, joka on yhteiskäytössä tavanomaisen tilan kanssa
- Kasvihuonetuotanto
 - Maatilalla voi olla tavanomaista tuotantoa kasvihuonetuotannossa, jos kasvihuoneissa viljellään eri kasvilajeja tai -lajikkeita kuin avomaalla ja tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti, eikä ala kuulu luomusitoumukseen

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot

- Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot, joilla
 - 1) myyntikasvillistalla lueteltujen myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa tai
 - 2) ei voida noudattaa viljelykiertoa
 - Esimerkiksi:
 - suojavyöhykkeitä tai turvepeltojen nurmia
 - lyhytkiertoisia energiakasveja
 - erittäin kivisiä tai jyrkkiä lohkoja
 - yksittäisiä pieniä lohkoja, jotka sijaitsevat kaukana tilan muista peruslohkoista tai
 - 3) jotka poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana
- Sitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti
 - (Vaatimus ei koske osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalan ulkopuolisia lohkoja, jotka ovat tavanomaisessa tuotannossa)

Myyntikasvivaatimus 1/3 (uutta)

- Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana (joka vuosi) yhteensä vähintään 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta
 - Myyntikasvialan laskennassa ei huomioida luomun siirtymävaiheessa olevia aloja
 - **Esimerkki.** Tilan sitoumusala 50 hehtaaria, josta
 - 5 hehtaaria on siirtymävaiheessa 1
 - 6 hehtaaria on siirtymävaiheessa 2
 - 39 hehtaaria on luomuvaiheessa
- Myyntikasveja on viljeltävä $30\% \times 39 \text{ ha} = 11,70$ hehtaarilla

Myyntikasvivaatimus 2/3 (uutta)

Myyntikasvivaatimuksen ei tarvitse täyttyä, jos

1. tilalla on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja tilan sitoumusalasta käytetään vähintään 50 % oman luomukarjan rehun tuotantoon
 2. tila on tehnyt rehuntuotantosopimuksen luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan kanssa
 - Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava, minkä syiden takia vastaanottava tila tarvitsee rehua sopimuksessa arvioidun määrän
 - Sopimuksen on sisällettävä:
 - Osapuolten nimet ja tilatunnukset
 - Sopimuksen voimassaoloaika. Sopimus voi olla voimassa myös toistaiseksi, tällöin sopimuksen päättymisestä on erikseen ilmoitettava ELY-keskukseen.
 - Arvio vuosittain toimitettavista rehulajeista ja -määristä
 - Perustelut kotieläintilan rehun tarpeelle
- > sopimusten päivittäminen (uusi sopimusmalli)

Myyntikasvivaatimus 3/3 (uutta)

tai

- Tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta yrityksen kanssa, joka välittää luomurehua luomukotieläintiloille
 - Tuotanto-/hankintasopimus
- Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattuvia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja
 - Tuleentumisella tarkoitetaan sadon valmistumista, jolloin kasvuston väri muuttuu vihreästä kellertävän ruskeaksi, ja jyvän tai siemenen maitomainen sisus kovettuu kiinteäksi ja kestäväksi (keltatuleentumis-aste).
- Myyntikasveiksi ei myöskään lueta seosviljoja, vaikka ne korjattaisiin puimalla
- Myyntikasvit on lueteltu Vna 80/2023 liitteessä 2

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset

1/3

- Kasvintuotannon sitoumuksen voi tehdä osasta tilan korvauskelpoisista peruslohkoista, kun sitoumusalalla viljellään
 - Vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla
 - Muilla sitoumuksen kohteena olevilla peltolohkoilla voidaan viljellä avomaanvihannesten lisäksi myös muita kasveja, jos tuotantoon on rinnakkaisviljelylupa ja/tai tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti siten, ettei samaa kasvia viljellä sekä luomuna että tavanomaisena

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset 2/3

- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti
 - **Esimerkki:** Tilalla on 10 hehtaaria luomusitoumuksessa, joista 8 hehtaaria on nurmella 2 hehtaaria avomaanvihanneksia. Myyntikasvivaatimus on 30 %, eli 3 hehtaaria. Myyntikasvivaatimus täyttyy, koska $2 \text{ ha} \times 2 = 4 \text{ ha}$.
- Sallitut avomaan vihannekset on lueteltu Vna 80/2023 liitteessä 1

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset

3/3

- Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan maksaa vain tilan osittaisen sitoumuksen perusteella, jos viljelijä ilmoittaa vuosittain tukihakemuksessa avomaan vihanneksia olevan viljelyssä vähintään 1 hehtaaria
- Jos hakija ilmoittaa avomaavihanneksia jonakin vuonna alle 1 hehtaaria, mutta luomusitoumuksen vähimmäisalan vaatimus (5ha tai 1 ha) täyttyy, korvausta ei makseta, mutta sitoumus pysyy voimassa.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 1/4

- Jotta hakija voi hakea korvausta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, hänen on sitouduttava myös luonnonmukaiseen kasvintuotantoon
- Hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna (1.5-30.4) **(uutta)**
- Koulutusvaatimus: 5 pv kasvi + 2 pv eläin
 - Koulutus pitää olla suoritettu viimeistään 30.4. sinä vuonna, kun hakija hakee sitoumusta ensimmäisen kerran
 - Jos hakijalla on ollut vuosina 2015-2022 luomukotieläinsitoumus, peruskoulutusvaatimus täyttyy

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 2/4

- Hakijan on ilmoitettava sitoumusta hakiessa eläinlaji/lajit, jotka hän haluaa sitoumukselle
- Eläinlajit, joista hakija voi tehdä sitoumuksen:
 - Naudat: lypsylehmät, emolehmät, muut naudat
 - Lampaat ja vuohet
 - Siat: emakot, lihasiat, karjut
 - Siipikarja: kanat ja kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet, ankat ja kyseisen siipikarjan emolinnut

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 3/4

- Luonnonmukaisen eläintuotannon sitoumus edellyttää lisäksi, että
 - Viljelijä ilmoittautuu ja on hyväksytty luomuvalvontajärjestelmään sen eläinlajin/-lajien osalta, joita sitoumus koskee
 - Viljelijällä on voimassa oleva sertifikaatti
 - Viljelijän on kuuluttava eläinten osalta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumusvuoden ajan eli 1.5-30.4 (uutta)
- Tulee noudattaa luonnonmukaisen tuotannon ehtoja heti valvontaan ilmoittautumisen jälkeen

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus 4/4

- Tilalla voi olla myös tavanomaisesti tuotettuja eläimiä, jos eläimet ovat eri eläinlajeja kuin luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat eläimet
- Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana, uudelle eläinlajille on tehtävä alkutarkastus
- Jos eläinyksikkövaatimus (5 ey) ei sitoumusvuonna täyty tai tuotantosuunta muutetaan eläintuotannosta kasvinviljelytuotantoon, korvausta maksetaan vain kasvintuotannosta
 - Sitoumus muutetaan kasvintuotannonsitoumukseksi

Eläinmäärä

- Tilan eläinyksikkömäärää laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana
- Hallinto saa tilan eläinmäärät eläinrekistereistä
 - Poikkeuksena siipikarja, joista pitää jättää eläinmääräilmoitus
- Eläinmäärien laskenta-aika:
 - Normaalisti laskenta-aika on kalenterivuosi
 - Jos eläimet liitetään luomuvalvontaan sitoumusvuoden jo alettua (1.5. jälkeen), laskenta-aika on seuraavan kalenterivuoden alusta (1.1.—31.12.)
 - Jos eläimet on liitetty luomuvalvontaan ennen sitoumusvuoden alkua, laskenta aika on 1.5.—31.12. Seuraavina vuosina kalenterivuosi.
- Laskennan perusteena olevaa eläinlajia voidaan muuttaa vain sitoumus- tai kalenterivuoden alusta

Eläinsuojelulainsäädännön perusvaatimukset

- Viljelijän, jolla on sitoumus luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, on noudatettava perustason vaatimuksena niitä eläinsuojelulainsäädännön määräyksiä, jotka liittyvät veden saantiin, ravintoon sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuuteen:
 - Eläinsuojelulaki (247/1996)
 - 4 § 1 momentti
 - 5 § 1 momentti
 - Eläinsuojeluasetus (396/1996)
 - 1 § 1 ja 4 momentti
 - 3 § 1 momentti
 - 9 § 1 momentti
 - Vna (592/2010) nautojen suojelusta
 - 10 § 1 ja 3 momenttia
 - 13 § 1 ja 2 momentti
 - Vna (587/2010) lampaiden suojelusta
 - 8 § 1 momentti
 - 12 § 1 ja 4 momentti
 - Vna (589/2010) vuohien suojelusta
 - 8 § 1 momentti
 - 11 § 1, 4 ja 5 momentti
 - Vna (673/2010) kanojen suojelusta
 - 6 § ja 9 §
 - Vna (629/2012) sikojen suojelusta
 - 12 § ja 15 § 3 ja 4 momentti
 - Vna (375/2011) broilereiden suojelusta
 - 7§ ja 10§ 1, 2, 4 ja mom.
 - Vna (677/2010) kalkkunoiden suojelusta
 - 7§ 1 ja 3 mom.
 - 10§ 1 ja 3 mom.
 - Vna (675/2010) ankkujen ja hanhien suojelusta
 - 7§ 1 ja 3 mom.
 - 10§

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- Kasvintuotanto 160 € / hehtaari
- Kotieläintuotanto
 - 160 €/hehtaari + 130 € / 0,5 eläinyksikköä / hehtaari
- Avomaan vihannestuotanto 590 € / hehtaari
- Korvausta ei makseta
 - Puuvartisten energiakasvien alasta
 - Muun hampun kuin EU:n kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
 - Suojavyöhykelohkoista
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista
 - Kasvimaasta

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen 1/2

- Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta maksetaan kasvista riippumatta niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti (uutta)
- **Esimerkki luomukotieläinsitoumuksen korvauksen laskemisesta:**
 - Tilan luomusitoumuksella on alaa 100 hehtaaria ja tilalla on 40 nautaa = 40 eläinyksikköä (ey).
 - Luomukorvauksen määrä:
Kasvituotannosta: $100 \text{ ha} \times 160 \text{ €/ha} = 16000 \text{ €}$
+
Eläintuotannosta: $40 \text{ ey} : 0,5 \text{ ey/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Maksetaan 80 hehtaarille
 $80 \text{ ha} \times 130 \text{ €/ha} = 10\,400 \text{ €}$
 - Yhteensä luomukorvausta maksetaan $16\,000 \text{ €} + 10\,400 \text{ €} = 26\,400 \text{ €}$

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen 2/2

- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus voidaan maksaa niistä luomusitoumukseen sisältyvistä korvauskelpoisista aloista,
 - jotka on ilmoitettu kyseisenä vuonna tukihakemuksella Ruokaviraston määräämällä tavalla
 - jotka ovat viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15.6. ja
 - joita on viljelty luonnonmukaisesti sitoumusvuoden kasvukauden alusta
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus voidaan maksaa ensimmäisenä sitoumusvuonna luonnonmukaiseen tuotantoon siirtyvällä tilalla vasta sen jälkeen, kun viljelijän tilalla tehty tuotantotarkastus on hyväksytty
- Jos maatila on antanut osittaisen luomusitoumuksen avomaan vihannesviljelyn perusteella, luonnonmukaisen tuotannon korvaus maksetaan vuosittain viljeltävän kasvin perusteella

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 1/3

Jos viljelijällä on keväällä 2023 voimassa oleva vuonna 2020 tai 2021 tai 2022 tehty luomusitoumus, hän voi

- 1. luopua kokonaan sitoumuksesta** ilman takaisinperintää. Vanhasta sitoumuksesta luopumisen jälkeen viljelijä voi hakea uutta uuden kauden mukaista viisivuotista luomusitoumusta Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä. Hakemalla uutta sitoumusta viljelijä varmistaa, että saa sitoumuksen koko kaudeksi ja jatkovuosiksi.

TAI

- 2. mukauttaa eli pitää vanhan sitoumuksen voimassa** alkuperäisen sitoumuskauden loppuun saakka.
- Viljelijän on ilmoitettava ELY-keskukseen **viimeistään 30.4.2023** sähköpostilla, luopuuko hän sitoumuksestaan vai pitääkö hän vanhan sitoumuksensa voimassa.

-viljelijöille, joita tämä koskee, on lähetetty sähköpostia asiaan liittyen 22.2.2023

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 2/3

- **Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa,**
 - hänen on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus tai hyödynnettävä Neuvo2030-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa
Esimerkki: Mukautettu sitoumus vuodelta 2021 → koulutus suoritettava 30.4.2026 mennessä.
- **Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa, jossa myyntikasvien sijaan käytetään rehut oman tavanomaisen karjan rehuksi, viljelijän on:**
 1. Alettava tuottamaan myyntikasveja vuosittain 30 % luomulohkoilla (voi syöttää omille eläimille) tai
 2. Tehtävä rehuntuotantosopimus luomukotieläinsitoumustilan kanssa tai
 3. Siirrettävä tilan eläimet luomuvalvontaan ja haettava luomukotieläinsitoumusta

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset 3/3

- Jos viljelijä mukauttaa eli pitää voimassa nykyisen sitoumuksensa, hänen tulee päivittää sitoumustietonsa Vipu-palvelussa tukihaun yhteydessä
- Mukautettuja sitoumuksia koskevat vuodesta 2023 alkaen uudet sitoumusehdot, lainsäädäntö ja vähimmäisvaatimukset
- **Mukautettuihin sitoumuksiin voidaan liittää lisäaloja** valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen → vuonna 2023 voimassa oleviin sitoumuksiin voi lisätä korvauskelpoista pinta-alaa Vipu-palvelussa (Huom! Alkuperäinen sitoumuskausi)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus

Yhteensovitus: Luomukorvaus ja ympäristökorvaus

- **Luomutila voi valita** puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelumenetelmän toimenpiteestä vain menetelmän:
 - Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisille kasveille.
- Avomaavihannesten tuotannossa olevalle alalle ei voida maksaa ympäristökorvausta maanparannus- ja saneerauskasvin lohko kohtaisesta toimenpiteestä
- Jos luomutila valitsee Kiertotalouden edistämistä koskevan lohko toimenpiteen, se voi käyttää vain luomussa sallittuja lannoitteita

Yhteensovitus 1/2

Ekojärjestelmä:

- Luomutila ei voi valita viherlannoitusnurmi –toimenpidettä. Luomutila voi kuitenkin ilmoittaa viherlannoitusnurmea (max 3 vuotta peräkkäin) ja alalle saa luomukorvauksen ja tilakohtaisen ympäristökorvauksen (45 €/ha)
(EI ekojärjestelmän viherlannoitusnurmen tukea)

Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmen ja monimuotoisuuspeltojen vaikutus luomukorvauksen maksamiseen:

- **Luomukasvintuotannon korvausta ei makseta, jos viljelijä ilmoittaa lohkolle kasvin:**
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmi
 - Ekojärjestelmän monimuotoisuuspellot
- **Ekojärjestelmän kasveja voi ilmoittaa vain ekojärjestelmätuen hakija**
 - Jos ei hae ekojärjestelmätukea, lohkolle voi ilmoittaa kasviksi: viherkesanto (nurmi ja niitty) tai viherkesanto (riista, maisema ja pölyttävä). Kasvikoodit luonnonhoitonurmet ja monimuotoisuuspellot on rajattu ekojärjestelmälle.
Huom! Ympäristökorvausta ei makseta kesannoille.

Yhteensovitus 2/2

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Luomukotieläinsitoumustila ei voi valita toimenpiteitä:
 - nuorkarjan laidunnus
 - emo- ja lypsylehmien laidunnus
 - nautojen ulkoilu
 - lampaiden ja vuohien laidunnus.

Kesannot:

- Luomusitoumuksen kohteena olevasta alasta voi olla kesantona vuosittain enintään 25 prosenttia, että saa luomukorvauksen täysimääräisenä

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Sitoumuksen muutokset:
Sitoumusalan muuttaminen
Sitoumuksen siirtäminen
Sitoumuksesta luopuminen

Sitoumusalan muuttaminen/lisääminen

- Hakija voi lisätä vuosittain sitoumukselle korvauskelpoista peltoalaa, jos se on mahdollista valtion talousarvion määrärahatilanteen perusteella
- Sitoumukselle voi vaihtaa alan, jolle on siirretty korvauskelpoisuus
- Sitoumukselle voi lisätä alan, joka on poistettu maatalouskäytöstä vuonna 2023, ja joka palaa maatalouskäyttöön myöhemmin
- Lisäalan perusteella ei jatkossa tehdä enää uusia sitoumuksia
- Sitoumukselle voidaan liittää myös uusia lohkoja, jotka ovat olleet toisen luomutilan luomusitoumuksella edellisenä vuonna

Sitoumusalan muuttaminen/poistaminen 1/2

- Luomusitoumuksesta voi poistaa korvauskelpoista alaa, jos
 - alan hallinta tai sen korvauskelpoisuus siirretään toiselle tai
 - tuenhakija siirtää alan korvauskelpoisuuden hallinnassaan olevalle korvauskelvottomalle alalle, joka liitetään sitoumukselle
- Luomusitoumuksesta voi poistaa alan, joka poistuu maatalouskäytöstä, vaikka ala jää viljelijän hallintaan (tukia ei saa hakea ko. alalle)

Sitoumusalan muuttaminen/poistaminen 2/2

- Sitoumus raukeaa ilman takaisinperintää, jos peltoa poistuu hallinnasta ja korvauskelpoinen ala vähenee alle vähimmäismäärän (5 ha/1 ha)
- Jos korvauskelpoinen ala vähenee alle vähimmäisalan muusta syystä, sitoumus lakkaa ja maksetut korvauksen peritään takaisin.
 - Esim. Jos valvonnassa poistetaan maatalouskäytöstä alaa ja vähimmäisalavaatimus ei enää täyty -> peritään tuet takaisin sitoumuskauden alkuun
- Hallinto voi muuttaa sitoumusalaa sitoumuskauden aikana
 - valvonnan (sisältää satelliittiseurannan)
 - peltolohkorekisterin ajantasaistuksen ja
 - tuenhakijan hakemuksen perusteella

Sitoumustyyppin muuttaminen

- Kasvintuotantositoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi
- Kotieläintuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa kasvintuotannon sitoumukseksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon vaatimus eläinyksikkömäärästä ei enää täyty
 - Luomuvalvonnasta voi erota kotieläintuotannon osalta sitoumusvuoden päätyttyä eli 1.5 alkaen, koska edellytyksenä luomukotieläinkorotuksen maksamiselle on, että eläimet ovat luomuvalvonnassa koko sitoumusvuoden ajan

Koko sitoumuksen tai sen osan siirto

- Koko sitoumuksen voi siirtää saman tilan osalliselle ja siirtää tai jakaa toiselle tilalle
- Siirron saaja voi jatkaa sitoumusta tai sen osan noudattamista jäljellä olevan sitoumuskauden ajan
- Siirron saajan tulee täyttää korvauksen saajan edellytykset: aktiiviviljelijä, ikävaatimus, luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus, luomuvalvontaan kuuluminen
- Jos siirronsaaja ei jatka sitoumuksen noudattamista, sitoumus raukeaa ja sitoumuksesta luopujalle ei seuraa takaisinperintää

Sitoumuksesta luopuminen

- Hakija voi luopua sitoumuksesta kesken sitoumuskauden ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa. Näitä ovat esimerkiksi
 - a) tilaan merkittäväällä tavalla vaikuttava ankara luonnonkatastrofi tai ankara sääilmiö
 - b) tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
 - c) eläinkulcutauti, kasvitautin puhkeaminen tai kasvintuhoojan esiintyminen, joka vahingoittaa tuensaajan koko karjaa tai osaa siitä tai viljelykasveja
 - d) koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä
 - e) tuensaajan kuolema
 - f) tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan.
- Sitoumus lakkaa ja maksetut korvauksen peritään takaisin sitoumuskauden alkuun saakka, jos hakija luopuu sitoumuksesta kesken sitoumuskauden ilman hyväksyttyä syytä (tila siirtyy esimerkiksi tavanomaiseen viljelyyn)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku 2023

Luomusitoumuksen ja korvauksen hakeminen 2023

- Luomusitoumusta ja korvausta haetaan Vipu-palvelussa
- Haku on peltotukien haun yhteydessä
- Haku päättyy 15.6.
- Hakemuksen liitteet ohjataan liittämään hakemukseen sähköisesti
- Viljelijöiden, jotka ovat ilmoittaneet pitävänsä nykyisen sitoumuksensa voimassa, pitää päivittää sitoumuksensa tiedot vastaamaan nykyisiä sitoumusehtoja Vipu-palvelussa
 - Näihin sitoumuksiin voi lisätä uusia korvauskelpoisia lohkoja tai muuttaa sitoumustyyppiä ja sen myötä sitoumuksen lisätietoja

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa 1/3

Maatila
123456789
Meikäläinen Matti

Matti Meikäläinen
Omat tiedot
Suomi | Svenska
Kirjautu ulos

Hae tukia siitä ilmoituksia

Hae/ilmoita - Päätukihaku

Suure asionti

Täyttöohjeet Tulosta yhteenveto Tallenna

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Luomu ja sopimukset Lohkotietojen yhteenveto Maatilan tiedot Vipuneuvoja Yhteenveto ja lähetykset

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus Kosteikkojen hoitosopimus

Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta

Luonnos

Luomu ja sopimukset -välilehti aktivoituu, kun hakija rastittaa *Haettavat tuet* -välilehdellä kohdan *Luonnonmukaisen tuotannon korvaus*.

Luomusitoumusta voi hakea kohdasta *Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta*.

Tarkempi Vipu-ohje hakemiseen julkaistaan myöhemmin

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa 2/3

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Sitoumustyyppi Sitoumukseen haettavat peruslohkot

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi*

Kasvintuotannositoumus

Sitoumustyyppin lisätieto*

myyntikasvivaatimus, kaikki tilan lohkot

rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksella tehneen tilan kanssa, kaikki tilan lohkot

Sopimus_rehuntuotanto.pdf
Rehuntuotantosopimus

[+ Lisää rehuntuotantosopimus](#)

avomaan vihannekset, osa tilan lohkoista

Luonnonmukaisen tuotannon peruskurssi

Lisää luomukurssi todistus, jos sinulla ei ole ollut luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta vuosina 2015-2022.

[+ Lisää kurssitodistus](#)

Pakollinen kenttä *

[Peruuta](#) [Seuraava](#)

Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta – painikkeesta avautuu luomusitoumuksen haku, jossa annetaan/valitaan sitoumustyyppi, sitoumuksen lisätiedot, liitetään rehuntuotantosopimus, kurssitodistukset

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku Vipussa 3/3

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

✓ Sitoumustyyppi ○ Sitoumukseen haettavat peruslohkot

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitomusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi
Kasvintuotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto
✓ rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa (ajanjaksolle 1.5.2023-30.4.2028)
[Sopimus_rehuntuotanto.pdf](#)
Rehuntuotantosopimus

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☒	0910036418	Tryvik 2	1,20	Kyllä
☒	0910036620	Krock	2,25	Kyllä
☒	0910036418	Örnäs	1,20	Kyllä
☒	0910036620	Skalen	2,20	Kyllä

Sitoumukseen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☐	0910036418	Fjälltop	1,20	Ei

Peruuta Tallenna

Sitoumukselle haettavat peruslohkot ja sitoumuksen ulkopuolelle jäävät peruslohkot on lueteltu kohdassa Sitoumukseen haettavat peruslohkot.
(Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä korvauskelpoisista lohkoista on kirjattava perustelu)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Uudet, muuttuvat asiat

Uudet, muuttuvat asiat

- Myyntikasveja on viljeltävä **sitoumusvuoden** aikana yhteensä vähintään 30 % **siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta**
 - Myyntikasvivaatimus koskee myös luomukotieläintiloja, joilla on pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään (rehua tuotetaan alle 50 %:lla sitoumusalasta)
 - Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattuvia viljoja, eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja (= vihantakasvustot), eikä seosviljoja, vaikka ne korjattaisiin puimalla
- Hakijan on sitoumuskauden aikana
 - suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus
 - tai
 - hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa

Uudet, muuttuvat asiat

- Osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalalla on viljeltävä vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla
- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti
- Hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna, mutta korvausta maksetaan niin monelle sitoumushehtaarille, kuin viljelijällä on luomueläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti

Myyntikasviluettelo

- Syysvehnä, syyskaura, kevätvehnä, durumvehnä, syysspelttivehnä, kevätspelttivehnä, ruisvehnä, kevätruus, syysruis, rehuohra, mallasohra, syysohra, kaura, tattari, hirssi, kvinoa (kinua), maissi, sokerimaissi, muut viljat, ruokaherne, rehuherne, härkäpapu, soijapapu, sinilupiini, ruokaperuna, ruokateollisuusperuna, tärkkelysperuna, varhaisperuna, siemenperuna, sokerijuurikas, tupakka, kuitunokkonen, ruistankio (Camelina, kitupellava), kevätrypsi, syysrypsi, kevätrapsi, syysrapsi, auringonkukka, humala, kuituhamppu, öljyhamppu, öljypellava, kuitupellava, siemenmausteet ja lääkekasvit, kumina, sinappi, tarhaherne (teollinen sopimustuotanto), pensaspapu, valkokaali (keräkaali), kiinankaali, kukkakaali, porkkana, lanttu, nauris, retiisi, mukulaselleri, palsternakka, sipulin pikkuistukkaat, purjo, avomaankurkku, kurpitsa, pinaatti, salaatti (Lactuca-suku), raparperi, punajuurikas, keltajuurikas, valkojuurikas, ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin), punakaali, savoijinkaali (kurttikaali), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri, kesäkurpitsa, salaattisikuri (Cichorium-suku), salaattifenkoli, lehtikaali, tilli, persilja, valkosipuli, meloni, lamopinaatti, piparjuuri, maa-artisokka, lehtimangoldi, latva-artisokka, korianteri, muut vihannekset, parsa, omena, pihlaja (marjantuotantoon), päärynä, muut hedelmät, luumu, tyrni, kirsikka, viinirypäle, mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, karviainen, vadelma ja mesivadelma, mansikka, mesimarja, pensasmustikka, marja-aronia, saskatoon (marjatuomipihlaja), muut marjakasvit, koristekasvit (alle tai yli 5 vuotta), taimitarhat (alle tai yli 5 vuotta, marja-, hedelmä- ja koristekasvit), yrttikasvit (alle tai yli 5 vuotta), aitohunajakukka, linssi, valvottu sertifioitu nurmikasvien siementuotanto

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen säädöspohja

Luomukorvauksen säädöspohja 1/3

- CAP strategiasuunnitelma
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115 (Suunnitelma-asetus)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116 (Horisontaaliasetus)
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022

Luomukorvauksen säädöspohja 2/3

- Vna eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023.
- Vna ympäristökorvauksesta 78/2023.
- Vna luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 80/2023.
- Vna eläinten hyvinvointikorvauksesta 1381/2022
- Vna ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023.
- Vna Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022
- Vna eläinyksiköistä eräissä maaseudun kehittämisen korvauksissa ja kansallisissa maa- ja puutarhatalouden tuissa 1378/2022
- Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021

Luomukorvauksen säädöspohja 3/3

- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta (134/2023)
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2023 133/2023
- Laki luonnonmukaisesta tuotannosta 1330/2021
- EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 837/2007 kumoamisesta